

A BŰN KÖTELEI AVAGY ISTENNEK HATALMA

Köszöntés: Mert nem szégyellem a Krisztus evangéliumát; mert Istennek hatalma az minden hívőnek üdvösségére, zsidónak először meg görögnek. Mert az Istennek igazsága jelentetik ki abban hitből hitbe, miképpen meg van írva: Az igaz ember pedig hitből él. Róm 1:16- 17.

Énekek: 65: 1; 65: 2 és 5; 459; 230.

Bibliaolvasás: Róma 7,14-25.

Alapige: Márk 5,1-19.

Jézus példázata szerint „két ember ment fel a templomba imádkozni; az egyik farizeus, és a másik vámszedő. A farizeus megállván, ily módon imádkozott magában:

„Isten! hálákat adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek, ragadozók, hamisak, paráznák, vagy mint ím, e vámszedő is. Böjtölök kétszer egy héten; dézsmát adok mindenből, amit szerzek.

A vámszedő pedig távol állván, még szemeit sem akarta az égre emelni, hanem mellét vervén ezt mondta:

„Isten, légy irgalmas nekem bűnösnek!”

Mondom nektek, ez megigazulva ment alá az ő házához, inkább hogy nem amaz!

Egészen gyorsan rövidre lehetne zárni ezt a Bibliától elfordul ember számára botránkoztató, bosszantó, primitívnek hangzó történet, amely elmesélése még abból a világból való, amikor mindenféle jelenségnek titokzatos, természetfölötti erőt tulajdonítottak. Hogyan? Úgy, hogy elkezdjük mondani a Jézus példázata farizeusának az imáját, valahogy így:

„Isten! Én hálákat adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb szenvedélybeteg, megköltözött és megszállott emberek, ragadozók, hamisak, paráznák, vagy mint ím, e gadarai ördögös is. Böjtölök kétszer egy héten; dézsmát adok mindenből, amit szerzek; én azt teszem amit te akarsz (...)!”

Meglehetősen furán hangzik a fülünknek az evangéliumnak ez a régi története ma, amikor már fiziológiailag, meg pszichológiailag is ki lehet elemezni egy-egy jelenséget. Példának okáért, ha ennek az úgynevezett ördögösnek a holttestét a modern orvostudomány fölboncolva megvizsgálná, megállapítaná, hogy az agykéregben vagy az idegrendszerben milyen elváltozások okozták a szerencsétlennek ezt a rendkívüli viselkedését. A kérdés csak az, hogy vajon megelégedhetünk-e pusztán a magát objektívnek deklaráló empirista tudomány válaszával?

Valóban a régi világkép nyelvén szól hozzánk ez a kétezere éves történet, de akkor is nagyon modern problémát világít meg,- tudniillik a bűn hatalmáról és a tőle való szabadulásról szól benne Isten hozzánk! Tudom, hogy magáról a bűnről sem beszél szívesen a mai ember. Már maga ez a szó: bűn, lassan még az egyház szóhasználatának is a lomtárba kerül, amit egyre ritkábban vesznek elő és akkor is fanyalogva, mint olyan valamit, ami már nem aktuális e rohanó világban. Pedig atyámfiak, ha nem beszélünk is róla, a bűn akkor is realitás marad, kikerülhetetlen probléma. Ha nem lepleződik is le, ha titokban tudjuk is tartani, ha nem derül rá világosság és nem ítéljük is el, a bűn, akkor is bűn marad, - ha pedig a posztmodern ember másként nevezi is már és átöröklésről, testi adottságról, vérmérsékletéről beszél helyette, a bűn akkor is e világot egyetemesen uraló gonosz marad. És ha fiziológiailag, pszichológiailag és a

tudománnyal nagyon sok furcsaságot meg tud is magyarázni a világ, ezzel még nem tudta kivonni magát a bűn szüntelenül pusztító hatalma alól. Nem tudja azt nyakon csípni majd pedig végleg leszámolni vele. A bűn olyan valóság, amihez az ember nem fér hozzá semmivel, ami a maga világán belül van. Külső és emberfeletti, azaz embernél hatalmasabb Segítőre, sőt Szabadítóra van szüksége ahhoz, hogy a bűn valóságát felismerje, érzékelje és annak pusztító munkájától megszabaduljon.

Íme, a bűn realitásának és hatalmának egy extrém esetét így mutatja be e kétezer évvel ezelőtti nyelven Isten az Ő Igéjében: a Gadarénusok földjén, a Genezáreti tó túlsó partján volt egy szerencsétlen ember, a leírás szerint tisztátalan lelkek serege lakott benne, vagyis ördögi megszállottság alá került. Úgy viselkedett, mint egy tébolyodott: leszaggatta magáról a ruhát, oszló hullák között, sírboltokban tanyázott, rátámadt mindenkire, aki útjába akadt, és közben iszonyúan szenvedett, sem szép szóval, sem erőszakkal nem lehetett megfékezni, senki sem tudott rajta segíteni!

Nézzétek, mondja Isten - ilyen félelmetes, a bűn titokzatos hatalma, ami bennetek, azaz bennünk is van! Vigyázzatok! A bűn nemcsak azt jelenti, hogy egy kicsit kirúgsz a hámból, például azzal, hogy egy kicsit túlteszed magad azon, ami szabad, ami tisztességes, ami jó, ami tiszta, ami becsületes, - hanem a bűn, az mindig egy bizonyos megszállottság, megkötözöttség, egy kiszolgáltatott állapot. A bűn egy nagy börtön, aminek udvarán még szabadnak is érezheted magad, de bármikor rád csapódhat a kényszerzubbony csatja és a sötét magánzárka ajtaja. A bűn valami lefelé, mélybe húzó, elsodró, magával ragadó erőnek örvénye. A bűn egy mindenre kiterjedő gonosz áramlat, melynek erőterében folynak a bűn alá rekesztett világ dolgai. A bűn egy olyan kapunyitás, amelyen át romboló, démonikus erők, sötét, titokzatos alvilági hatalmak törnek elő, szabadulnak ránk és uralkodnak el rajtunk, körülöttünk, bennünk. Igaz, hogy ez nem mindig látszik ilyen élesen. De ha nem látszik is, akkor is ilyen veszedelmes dolog a bűn. Ezért van az, hogy egyik percben még minden a tavasz illatától duzzad, minden vidám és derűs, a másik percben pedig már minden tűz perzselte pusztaság.

Különös kegyelem az, ha Isten megfogja az ember kezét és így eszmél fel arra, hogy nem azt cselekszi, amit akar. Pál apostollal, a Rómabeliekhez írt levél szerzőjével is ez történt. Isten megfogta a kezét és az egykoron Saulus látásáról lehullt minden hazugság és mámorító valótlanosság fátyla. Akkor az a Saul, aki minden tekintetben pontosan olyan volt, mint Jézus példázatában a farizeus, hasító fájdalommal szembesült valódi önmagával. Ennek a szembesülésnek őszinte vallomását olvastam fel a Róma 7-ből. Míg Saul a nem helyes istenismeret szerinti vallásos buzgóság űzte, hajtotta, öldökléstől lihegve vitte halálba a keresztyéneket. Amikor viszont Isten megfogta a kezét, felismerte és beismerte, hogy bár szabadnak és igaz embernek képzelte magát, kinek minden tette szent istentisztelet, valójában egy szerencsétlen gyűlölettől és az öldöklés kényszeréről űzött ördögi rabszolga, kiszolgáltatva a halál angyala kényének, kedvének.

Milyen jó lenne, ha arra, hogy Isten megfogta a te kezedet is, itt és most döbbsz rá és egyszer s mindenkorra hadat üzenél a téged elvesztő bűn ellen! Nem mintha te volnál az erősebb és hatalmasabb, mert egyértelműen a bűn az, hanem mert az Úristen fogja a kezéd. Emlékeztetek! Pál apostol a Rómaiakhoz írt levélben leírta ezt a rémült fölfedezést: nem a jót cselekszem, amit akarok, hanem a gonoszt cselekszem, amit nem akarok, vallja a

Szentlélekkel beteljesedett apostol. Az ige világosságában és az evangélium megtisztító erőterében szinte értetlenül áll önmagával szemben az ember. Döbbenet jön rá: én sem vagyok ura magamnak. Olyat teszek, amiről *tudom*, hogy nem jó! Ami tudom, hogy a vesztemet okozza! Nem akarom! Mégis muszáj! Nem tehetek róla! Hatalmába kerített valami erő. Szabadíts meg, vess véged ennek a pokoli kényszernek Jézus! Pált megszabadította Jézus és egész életét az evangélium szolgálatába állította, mely Isten ereje minden hívő üdvösségére.

A megköötözöttségnek és a gonosztól való megszállottságnak egy másik jól ismert példája Júdas esete. Nem lehetett az gonosz ember, hiszen ha nem vágyott volna Isten közelségébe, nem követte volna Jézushoz három és fél éven át. De volt egy gyöngéje, szerette a pénzt. És a pénz szerelmének¹ ezen a kicsi kapuján át egyszer olyan rettenetesen törtek rá a sátáni erők, hogy Júdas a legszörnyűbb mélységbe zuhant: elárulta Jézust és egy rabszolga árért, harminc ezüstért el is adta Őt! Meg vagyok győződve róla, ha valaki korábban előre megmondta volna Júdásnak, hogy mit fog ő majd tenni, esküdözött volna, akárcsak Péter,² hogy ő arra képtelen lenne. De megcsörrent előtte a pénz és Júdas, mint egy hipnotizált tette azt, amire a pénz szerelme ösztökélte. Nem tudott ellenállni a Jézus élete árán elnyerhető gazdagság csábításának. Megszállottként, engedelmeskedett a rontó erőnek. Az evangélista azt írta, hogy belément az ördög.

Atyámfiai, én már többször láttam, és bizonyára sokan mások is, olyan csapdába esett és vergődő embert, aki nagyon jól tudta, milyen romlásba sodorja a szenvedélye, például az ital, - sírva könyörgött az embereknek, hogy segítsenek rajta, átkozódva fogadkozott, hogy nem csinálja többé, - és a legelső italboltból kiáramló szag hatására nem bírta tovább ellenállni a mélység vonzásának, megint beleszédült. Azt tette, amit nem akart! Valaki más, aki nagyon szenvedett és nagyon utálta magát, hogy a szexuális erők sodrásának nem bír ellenállni, egyszer ezt mondta: "Nem bírok a véremmel. Nem tehetek róla!" És valóban az az erő, ami a gyönyörök szárnyán röpítette, valójában lefelé a biztos kárhozatba húzta, mert meg van írva, hogy paráznak nem öröklök a Krisztus királyságát. Az égetve emésztő szenvedély, ami hűtlenségbe sodorta, nagyobb, mint a saját jó akarata és belátása. - Az a démonikus megszállottság, amiről Igénkben szó van, éppen arra világít rá, hogy a bűnünk emberi erőnket meghaladó hatalommá nő fölénk, és valóban azt tesszük, amit nem akarunk, akkor is, amikor azt álmodjuk, hogy szabadok és a saját magunk urai vagyunk, és akkor is, ha már éjjel-nappal kiáltunk az ördög kínzásai miatt, mint a gadarai megszállott. Néha az ilyen megköötözöttségnek látható jelei belevesződnek a szenvedő emberek arcába is, - máskor pedig csak a szív vergődik titokban mindenféle bűnöknek a szorításában, a mélység hatalmának a megszállottságában. Mert mi egyéb lenne a gögöd, hiúságod, felfuvalkodottságod az önzésed, az irigységed, a haragod, az idegességed, a hajszoltságod, tisztátalan ajkad, rothadt beszéded és a test valamennyi cselekedte, mint csupa-csupa megköötözöttség, a bűn és a mögötte álló ördög megszállottsága? Az ördög a teremtetett mindenség leggonoszabb rabszolgatartója, aki

¹ Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme: mely után sóvárogván némelyek eltévelyedtek a hittől, és magukat általszegeztek sok fájdalommal. 1Tim 6:10.

² Monda neki Jézus: Bizony mondom neked, ezen az éjszakán, mielőtt megszólal a kakas, háromszor megtagadsz engem. Monda neki Péter: Ha meg kell is veled halnom, meg nem tagadlak téged. Hasonlóképpen szólnak vala a többi tanítványok is. Máté 26:34 – 35.

kezdettől fogva hazug, Istent és embergyűlölő lény, akinek legkedvesebb szórakozása az emberek kínzása és meggyilkolása.

Itt a történetben azt olvassuk, hogy az a gadarai megszállottat: „sokszor megkötözték őt láncokkal, de ő a láncokat szétszaggatta, és a bilincseket pedig összetörte, és senki sem tudta őt megfékezni.” Azt hiszem, ez a legmeggrázóbb fölismerés a bűn megszálló hatalmával kapcsolatosan, hogy “senki sem tudja megfékezni!” Mit jelentene ez ma? Azt például, hogy jók és szükségesek a törvények, de végül a legszigorúbb büntető rendelkezések sem tudják leláncolni, féken tartani egy-egy emberi szívben lévő bűn hatalmát. Statárium idején is történnek betörések, fosztogatások, gyilkosságok és elrettentő nyilvános kivégzések. Hatékony féken tartó erő például a közvélemény. Régen, amikor még a falvaink működő életközösségek voltak, a közösség tagjai féltek a falu szájára kerülni. Rengeteg embert egyenesen az tart vissza még ma is a benne dülő vágyak kielégítésétől, hogy mit szólnak hozzá az emberek, ha megtudják, - de aztán egyszerre olyan rettentő erővel tör rá egy-egy ilyen emberre a bűn sodró ereje, hogy már azzal sem törődik, ha botrány lesz belőle, hanem megy, - mint azt az Ige is mondja, - mint az ökrök a vágóhídra. Egyenesen performance-t üznek ma abból, hogy tömegek előtt vallják meg, hogy nem az ellentétes nemhez vonzódnak, azaz, hogy átkozott, Isten előtt gyűlölt bűnös gerjedelem láncra vert rabszolgái. Büszkésének nevezik azt, amiről még beszélni is székelyen.

Hányszor látni olyasmit, hogy meglelt családapák, vagy tisztességben megöszült családanyák egyszer csak szinte minden ok nélkül megbolondulnak és fölruáznak családot, házasságot, régi jó barátságot, mindent, ami addig szent volt előttük. Ezt nem Szentlélek által teszik, hanem sötétbe borult elmével! Vagy hányszor történt már olyan, házasságtörő, komisz, minden kákán csomót kereső természetű ember, aki pokollá tette hozzátartozói számára is az otthonát, belátta hibáját, fogadkozott, hogy másként lesz ezután, de újra elöntötte valami alvilági hullám és megint kitört a pokol. - Igen, ilyen fékezhetetlen hatalom a bűn. Olyan erő, ami szétszaggatja a közvélemény láncait, ledobja magáról a jó szándék, meg a belátás béklyóit, kitör a büntető törvények korlátai közül. Amikor pedig elszabadul, az emberek közül senki nem tudja azt megfékezni.

Történetünk megmutatja a bűnnek egy másik rettentő vonását, azt, hogy a bűn mindig és állandóan pusztít, mert a bűn egy egyetemesen romboló erő. Sokszor fölvetették már a kérdést, miért engedte meg Jézus ezeknek az úgynevezett gonosz és tisztátalan lelkeknek, hogy az ott leteleződő disznósordába menjenek be és azt a meredekről a tengerbe űzve elveszítsék. Mindenekelőtt azért, mert a meredek lejtőn visítva pusztulásába rohanó disznónyáj annak a világnak a metaforája, mely felett Krisztus a teljhatalommal bíró Úr. Ebből a pokolba süllyedő világból hív ki Krisztus az evangélium által, - amely az Isten szabadító ereje³ - az örök üdvösségre! Vagy a démonjaid felett uralkodó Krisztus lesz egyedüli parancsolód, királyod és Pásztorod, vagy a gonosz erők sodornak magukkal a mélybe. Íme, egy egész disznónyáj sem bírja elviselni azt a gonoszságot, ami egyetlen ember szívében pusztít. 2000 állat bolondul meg a sátrani erőknek attól a mértékétől, amelynek egyetlen emberi szív a kedvelt lakhelye. Másodszor e borzalmas kép a bűn pusztító jelenlétét

³ Mert nem szégyellem a Krisztus evangéliumát; mert Istennek hatalma az minden hívőnek üdvösségére, (...). Róm 1:16

leplezi le. A bűn a látványos eredmény, siker, az óhajtott, vagy kívánt cél győztes elérése dacára is mindig ront, pusztít, tönkre tesz, veszedelembé visz.

Azt ne higgye bárki is, hogy bűnös út meredek lejtőjén zuhanva eljuthat valaha a mennyei boldogsághoz. Az, amit bűn által érünk el, sohasem boldogít. A bűn vonzásában bár a boldogság illúziójának mámorát érzi az ember, az egész valójában éppen olyan pusztító káprázat, amilyent a heroin, kokain, metamfetamin és az azokhoz hasonló drogok is nyújtanak. Egyszer egy fiatalasszony fájdalmasan vallotta meg, hogy olyan boldogságra vágyott, amit csak nem igaz, vagyis csak bűnös úton lehetett elérnie. Elérte, ott volt a kezében, amire vágyott, és akkor rettentő kiábrándultan sóhajtott föl: „Elértem a boldogságot, de az már nem volt boldogság többé.” Ezt olvassuk a történetből: „A nyáj a meredekről a tengerbe rohant és belefulladt a tengerbe.” Minden bűnnek ez a tendenciája: a meredekről a mélységbe ránt, hogy azután a kárhozát hullámai csapjanak össze fölötte.

De talán azért is engedte Jézus ennek a 2000 disznónak a pusztulását, hogy annál jobban kidomborodjék ebben a sötét háttérben, mennyire drága neki egyetlen emberi élet is! Aki a saját életét adta váltságul egyszer az emberért, annak egyetlen nyomorult ember, egy örvült, egy beteg, egy beszámíthatatlan tébolyult, egyetlen kivetett ember, egyetlen névtelen áldozata a bűnnek mindennél előbbre való. Ha egyetlen emberéletről van szó, pláne ha egy ember örökéletéről van szó, akkor nincs az az áldozat, ami meg ne érné! Hiszen ezért az egyetlen egy utálatos, mindenki által megvetett és elkerült emberért jött át Jézus a tónak erre az oldalára. És ha itt most miközöttünk is van valaki, aki csendben, titokban szenved valamilyen bűn szorításában, tehetetlenül vergődik és sodródik valamiféle gonosz áramlásban, akkor én az Úr igéjével mondom neki, hogy Jézus most ide, őérette, azaz te érted jött!

Azt mondhatná valaki: honnan tudjam, hogy valóban én volnék az, akiért ma Jézus idejött? Nos, ez nem lottó, ahol nagyon kicsi valószínűsége van annak, hogy épp te lennél az a szerencsés kiválasztott a sok közül. Hanem, ha hiszel és vágysz rá, akkor egészen bizonyos, hogy te vagy az, te érted van ez az egész mai istentisztelet, - azért épült ez a templom, azért tanultam én valamikor teológiát, azért történt itt most minden és azért íratta meg Isten Szentlelke ezt a furcsa, régi históriát a Bibliában, mert mindebben Jézus jön hozzád. Jöjj hát szabadító Isten!

Nézd csak, itt a történetben milyen fenséges isteni hatalommal parancsol: „Eredj ki tisztátalan lélek ez emberből!” Ha hiszed, hogy Jézus Krisztus te érted jött e világra, ha hiszed, hogy te érted áldoztatott meg a keresztfán, halt meg és támadt fel a halottak közül a harmadik nap, akkor te a Krisztusé vagy! Az Isten véren vásárolt gyermeke vagy! A gonosznak nincs semmilyen jogalapja arra, hogy téged birtokoljon, téged a tulajdonának tekintsen, vagy tulajdonaként bánjon veled! A gonosznak mennie kell! Szabadítson fel ez a felismerés az egymásért és önmagunkért való imádkozásra, hálaadásra!

A történet szerint az Úr szavára a félelmetes hatalom, amelyik meggyötörte szerencsétlen áldozatát, úgy zsugorodik össze, mint a hóember a napsütésben, úgy kotródik, mint a megvert kutya. Eltűnik, mint a sötétség a világosságban! Akármekkora hatalom is a bűn, még nála is nagyobb *Jézus Krisztus*! Amilyen kérlelhetetlen úr fölötted a szenvedély, olyan kérlelhetetlen úr Jézus a szenvedély fölött. Ahogyan engedelmeskedsz te akaratom ellenére is a lehúzó gonosz erőnek, úgy engednek azok Jézusnak! Lásd hát Istennek hatalmát! Jézus elsősorban *ezért* jött, nemcsak ide ebbe a templomba, hanem egyáltalán a földre. Ő azért született, ezért

szenvedett, ezért halt meg, ezért támadott fel, hogy téged, meg téged meg engem megszabadítson, föloldozzon, és kiküldjön, mint ezt a volt ördögöst, hogy légy az Isten szeretetének és szabadító kegyelmének a testté vált argumentuma, vagyis élő, valóságos bizonyítéka és tanúja a tieid között, sőt minden ember, és minden angyali sereg előtt is!

Azért jött Jézus, hogy te ott, ahol a mindennapi életedet éled, ahol tudják mi voltál, ott mutasd meg, kivé lettél, - ott mondd és mutasd meg, mily nagy csodát cselekedett veled a könyörülő Úr! Ámen!

Faust Gyula 2015. július 19.

Felhasznált irodalom: Joó Sándor: Jézus Követése, Budapest 1996. o. 114-117.